

Spoznávame Bibliu

Jozua 10:15-11:23

Dobytie južného Kanaánu - pokračovanie

Po prekročení rieky Jordán postupoval izraelský národ v dobývaní Kanaánu celkom rýchlo. Najprv si podmanili mesto Jericho, potom mesto Aj. S Gibeónčanmi uzavreli spojenectvo, kvôli ktorému sa dostali do konfliktu s ďalšími piatimi kráľmi južného Kanaánu. Mohli by sme povedať, že Boh poslal tieto národy izraelskému národu na čele s Jozuom priamo do náručia. Výsledkom bolo, že Izraeliti obsadili celkom šesť ďalších miest v južnej časti Kanaánu.

Keď sa na celú vec pozrieme z pohľadu Izraelitov, v prvom rade vidíme, že Kanaán je krajina, ktorú Boh zaslúbil svojmu ľudu už pred mnohými generáciami. Abrahámovi povedal: „Tebe a tvojmu potomstvu dám krajinu, v ktorej si ako cudzinec; celú krajinu Kanaán im dám do večného vlastníctva a budem im Bohom“ (Gen 17:8). Z tohto pohľadu Izraeliti nie sú agresori, ktorí vyhubili kanaánske národy, ale navrátilci, ktorí sa len zmocňujú krajiny, ktorá im patrí. Mnohí sa dívajú na kanaánske národy, ako na obeť, ktoré dal Boh zničiť z obyčajného rozmaru. Bol voči nim vraj krutý a nemilosrdný. Takto sa však na to môže pozeráť len ten, kto nevníma historické súvislosti. Boh povedal Abrahámovi: „... tvoji potomkovia budú prišelcami v cudzej krajine, zotročia ich a štyristo rokov budú s nimi zle zaobchádzať... Vo štvrtom pokolení sa sem však vrátia, lebo doteraz nie sú dovŕšené viny Amorejčanov“ (Gen 15:13, 16). Inými slovami Boh dal kanaánskym národom 400 rokov na to, aby sa odvrátili od svojich neprávostí a obrátili sa k Nemu. Namiesto toho naďalej urážali Boha uctievaním cudzích bohov.

Desiata kapitola knihy Jozuu opisuje, ako Izraeliti bránili Gibeónčanov, ktorých napadlo päť amorejských kráľov so svojimi vojskami. K tomuto spojenectvu medzi Izraelitmi a Gibeónčanmi nikdy nemalo prísť, pretože Boh výslovne zakázal, aby Izraeliti uzatvárali zmluvy s kanaánskymi národmi. Avšak Jozua naletel úskoku gibeónskych poslov, ktorí predstierali, že sú národom zďaleka. Gibeónski poslovia sa dokonca obliekli do starých šiat, obuli si starú poplátanú obuv a na osly naložili staré vrecia a staré, otrhané a poplátané kožené mechy na víno, aby im Jozua uveril. Pritom

Gibeón bol vzdialený necelých tridsať kilometrov. Napriek tomuto úskoku sa Izraeliti rozhodli dodržať zmluvu a prišli im na pomoc. Izraeliti porazili päť amorejských kráľov, ktorí zaútočili na Gibeón, a svoju výpravu zavŕšili dobytím celkovo šiestich miest. Jedným z tých miest bola Makkeda.

Víťazstvo v Makkede

„Potom sa Jozua a celý Izrael s ním vrátili do tábora v Gilgále. Tí piati králi však ušli a skryli sa v jaskyni Makkeda. Nato Jozua dostal správu: „Našlo sa päť kráľov; skrývajú sa v jaskyni pri Makkede.“ Jozua povedal: „Privaľte veľké kamene ku vchodu jaskyne a postavte k nej mužov, aby ich strážili. Vy sa však nezastavujte, prenasledujte svojich nepriateľov, zničte ich zadný zástup a nedovoľte, aby sa dostali do svojich miest, lebo Hospodin, váš Boh, vám ich vydal do rúk“ (Joz 10:15-19).

Viny Amorejčanov boli dovŕšené. Boh im dal 420 rokov na to, aby sa rozhodli, či sa obrátia k Bohu. Čas sa naplnil. Keď Boh previedol Izraelitov cez Červené more, neurobil to len kvôli nim, ale aj preto, aby preukázal svoju vykupiteľskú moc. Keď v onú poslednú noc pred vyjdením z Egypta anjel smrti prechádzal popri domoch, ušetril prvorodených, keď na verajach domu uvidel krv baránka. Toto nemalo presvedčiť len Egyptanov o živom a pravom Bohu, ale takisto tieto kanaánske národy. Spomeňme si na slová neviestky Ráchab: „Počuli sme totiž, ako Hospodin pred vami vysušil vody Trstinového mora, keď ste vychádzali z Egypta. Počuli sme aj to, čo ste urobili dvom amorejským kráľom za Jordánom, Sichónovi a Ógovi, na ktorých ste vykonali kľatbu“ (Joz 2:10). Ona uverila. Ak ona uverila v Boha, hocikto mohol uveriť. No títo neuverili. Odmietli Božie milosrdenstvo a teraz na nich prichádza Boží trest. Milý poslucháč, táto zvesť o Bohu sa nikdy nezmenila. Boh miluje tento svet. Miluje aj teba a dal za teba svojho Syna. Ak uveríš v Neho, nezahynieš. Zahynieš, ak neuveríš? Áno. To sa stalo aj týmto amorejským kráľom. Neuverili v Boha. Možno sa ti to nepáči a bol by si rád, keby to bolo inak, ale tak je to napísané v Božom Slove.

„Keď tých kráľov priviedli k nemu, Jozua zvolal všetkých Izraelitov a veliteľom bojovníkov, ktorí prišli s ním, povedal: „Pristúpte a šliapnite na šiju týchto kráľov!“ Oni pristúpili a šliapli im na šiju. Potom im Jozua povedal: „Nebojte sa ani nestrachujte, buďte silní a odvážni, lebo toto urobí Hospodin so všetkými vašimi nepriateľmi, proti ktorým bojujete“ (Joz 10:24-25).

Máme tu zaujímavú skupinu kráľov. Štyridsať rokov predtým izraelskí vyzvedači kvôli týmto ľuďom prišli k záveru: „Nemôžeme vojsť do krajiny.“ Jozua požiadal veliteľov bojovníkov, aby k nim pristúpili a šliapli im na šiju. Povedal: „Nebojte sa ani sa nestrachujte.“ Ako vidíme, Izraeliti boli ešte stále vystrašení.

„Potom ich dal Jozua zabiť a obesiť na päť stromov. Obesenci viseli na stromoch do večera. Pri západe slnka ich na Jozuov rozkaz zo stromov zvesili a hodili do jaskyne, kde sa predtým skrývali. Potom nakládli ku vchodu jaskyne veľké kamene, ktoré sú tam dodnes“ (Joz 10:26-27).

Izraeliti mohli tých kráľov nechať v jaskyni a nechať ich vyhladovať na smrť. Popraviť ich bolo humánnejšie. Prepustiť ich nemohli a väznicu takisto nemali. Myslíte si, že dnes žijeme civilizovanejšie? Čo si myslíte o nezákonnosti, ktorú môžeme v našej krajine pozorovať na každom kroku? Nie sme v pozícii, aby sme kritizovali Izraelitov za to, čo urobili. Ak by týchto kráľov prepustili, obrátili by sa proti Jozuovi a doslova tisíce ľudí by zomrelo.

Potom, čo týchto kráľov obesili, zvesili ich zo stromov. Nenechali ich obesených cez noc. Prečo? Pretože v Dt 21:23 sa píše: „Nenecháš jeho mŕtvolu na dreve cez noc, ale musíš ho pochovať ešte v ten deň, lebo obesenec je Bohom prekliaty. Preto si nepoškvrň pôdu, ktorú ti dáva Hospodin, tvoj Boh, do dedičného vlastníctva.“ V Novej zmluve v liste Galaťanom 3:13 sa píše: „Kristus nás vykúpil spod kliatby Zákona tým, že sám sa stal kliatbou za nás, lebo je napísané: „Prekliaty je každý, kto visí na dreve.“ Kristus bol ukrižovaný, ale Jeho telo sňali z kríža, pretože je napísané, že každý, kto visí na dreve, je prekliaty. On niesol za nás kliatbu nášho hriechu.

„Jozua ich pobil od Kadéš-Barnéy po Gazu, celú krajinu Gošen po Gibeón. Všetkých kráľov aj s ich krajinami obsadil Jozua naraz, lebo Hospodin, Boh Izraela, bojoval za Izrael. Potom sa Jozua vrátil s celým Izraelom do tábora v Gilgále“ (Joz 10:41-43).

Je dôležité, aby sme si uvedomili, že zvíťazili a obsadili krajinu vďaka Bohu. Dnes máme víťazstvo v Kristovi. Kristus žije svoj víťazný život v nás. Požehnal nás všetkým duchovným požehnaním, a tak môžeme mať všetko, čo nám zaslúbil.

11. KAPITOLA

Dobytie severného Kanaánu

Dostávame sa do jedenástej kapitoly, v ktorej sa píše o dobytí severného Kanaánu.

„Keď sa o tom dopyčul chacórskeho kráľ Jabín, poslal posla k madónskemu kráľovi Jobábovi, k šimrónskemu kráľovi, k achšáfskemu kráľovi a ku kráľom, ktorí bývali na severnom pohorí a v Arabe južne od Kinneretu, na Nížine, na Dórskej pahorkatine na západ, ku Kanaánčanom na západe a na východe, k Amorejčanom, Chetitom, Perizzejcom, Jebúsejom na pohorí a k Chivvijom na úpäti Chermónu v krajine Micpa. Tí vyšli s celými svojimi táborami – toľko ľudí ako piesku na morskom brehu – s veľkým množstvom koní a vozov. Všetci títo králi sa spojili, prišli a utáborili sa pri vodách Merómu, aby bojovali proti Izraelu. Vtedy Hospodin povedal Jozuovi: „Neboj sa ich, lebo Ja ich všetkých zajtra o tomto čase vydám pobitých Izraelu. Kone im ochrom a vozy spália“ (Joz 11:1-6).

Zdá sa, že túto bojovú výpravu zorganizoval chacórskeho kráľ Jabín. Vyslal posla k ostatným kráľom v okolí a požiadal ich, aby spolu vyšli proti Jozuovi. Bolo zrejmé, že Jozua už obsadil južný Kanaán a teraz sa bude chcieť obrátiť na sever. Obávali sa, že ak sa vydá na sever, obsadí ich krajinu, čo sa nakoniec aj stalo.

Ako sme už videli, Jozuovou stratégiou bolo rozdeliť krajinu, čím dosiahol to, že králi severného Kanaánu nemohli prísť na pomoc kráľom južného Kanaánu. Teraz vidíme, že severní králi sa dali dokopy.

„Jozua a všetok bojový ľud s ním náhle pritiahli k vodám Merómu a napadli ich. Hospodin ich dal do rúk Izraelitom, tí ich porazili a prenasledovali až po veľký Sidon, po Misrefót-Majim až po údolie Micpe na východe, pobili ich a nenechali nikoho, kto by im mohol ujsť. Jozua im urobil tak, ako mu prikázal Hospodin, ochromil im kone a spálil vozy“ (Joz 11:7-9).

Ďalšou Jozuovou stratégiou bolo prekvapiť nepriateľa náhlým útokom. Z dejín vieme, že Alexander Veľký ako aj Napoleon využívali rovnakú taktiku.

„Dlho viedol Jozua vojnu so všetkými týmito kráľmi. Nebolo mesta, ktoré by sa s Izraelitmi mierovo dohodlo okrem Chivvijov, obyvateľov Gibeónu. Všetkého sa zmocnili bojom“ (Joz 11:18-19).

Príbeh o dobytí Kanaánu je tragický príbeh. Poukazuje na to, že ignorovanie Božieho volania sa pre obyvateľov Kanaánu skončilo katastrofou.

„Hospodin im totiž naplnil srdcia vzdorom, aby bojovali proti Izraelu a padli pod kliatbu. Nezmiľoval sa nad nimi, ale vyhubil ich, ako prikázal Hospodin Mojžišovi“ (Joz 11:20).

V tomto verši znova vidíme, že kanaánske národy niesli zodpovednosť za to, čo im urobili Izraeliti. Boh im dal vyše 400 rokov na to, aby sa k Nemu obrátili, ale keď to odmietli, Boh im „naplnil srdcia vzdorom, aby bojovali proti Izraelu“.

Nech je to aj pre nás varovaním. Ako píše pisateľ listu Hebrejom: „Dnes, keď počujete Jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia“ (Heb 3:7-8).

„Vtedy prišiel Jozua a vykynožil Anákov z pohoria, z Hebronu, z Debíru, z Anábu a z celého judského a izraelského pohoria. Jozua vykonal kliatbu na nich, ako aj na ich mestách. Z Anákov nezostal na izraelskom území nik.

Zostali však v Gaze, v Gate a v Ašdóde. Jozua teda obsadil celú krajinu tak, ako Hospodin povedal Mojžišovi. Jozua ju dal do dedičstva Izraelu, každému kmeňu jeho podiel. Krajina mala pokoj od vojny“ (Joz 11:21-23).

Dobytím severného Kanaánu obsadili Izraeliti celú krajinu. Touto kapitolou zároveň končí Jozuova úloha dobyvateľa.